

МИНИСТЕРСТВО ОБРАЗОВАНИЯ РЕСПУБЛИКИ БЕЛАРУСЬ

**Учреждение образования
«Международный государственный экологический институт имени
А.Д. Сахарова»
Белорусского государственного университета**

ФАКУЛЬТЕТ ЭКОЛОГИЧЕСКОЙ МЕДИЦИНЫ

КАФЕДРА ОБЩЕЙ БИОЛОГИИ И ГЕНЕТИКИ

ЭКОЛОГИЯ СЕРОЙ ВОРОНЫ (CORVUS CORONE) В БЕЛАРУСИ

Дипломная работа
Специальность 1-80 02 01 Медико-биологическое дело

Исполнитель:

Студент 5 курса 62063 группы
дневной формы обучения _____ Гайдук Мария Владимировна

Научный руководитель:

Кандидат биол. наук,
доцент _____ Хандогий Александр Владимирович

К защите допущена:

Заведующий кафедрой
общей биологии и генетики
к.с./х.н., доцент _____ Чернецкая Алла Георгиевна

МИНСК 2021

РЕФЕРАТ

Дипломная работа: Экология серой вороны (*Corvus corone*) в Беларуси: 47 страниц, 13 рисунков, 5 таблиц, 44 источника.

Семейство Врановые, серая ворона, численность, гнездование, плотность населения, городские биотопы, кормовая база.

Объект исследования: серая ворона; данные учетов плотности населения и численности серой вороны в г. Минске и его окрестностях за 2016–2020 гг., и областных городах РБ за 2019–2020 гг.

Цель работы: выявить особенности экологии серой вороны, её адаптивные возможности и причины роста численности в крупных городах Беларуси (на примере областных центров).

Полученные результаты и их новизна. Благоприятные условия для обитания птиц в городе снизили миграционную активность у урбанизированных популяций *C. cornix*: более трети ворон, гнездящихся в городах, стали оседлыми.

Врановые птицы играют существенную роль в функционировании антропогенных экосистем. Гнездование серой вороны в городских условиях и увеличение её численности, возможно, создаёт немало проблем для населения города.

Для гнездования в городских условиях серая ворона стала выбирать районы с жилыми 5-ти и многоэтажными домами, так как здесь имеется большое количество корма в виде контейнеров для ТБО.

В работе описаны процессы жизнедеятельности серой вороны в урбанизированном ландшафте, а именно: питание, гнездование, миграция, размножение, особенности динамики популяции и плотности, а также её практическое значение.

Также проведены исследования, показывающие, что плотность населения и численность серой вороны в городских биотопах, зависит от времени года, года городской застройки и наличия того или иного вида древесных насаждений.

Область применения: биология.

РЭФЕРАТ

Дыпломная работа: Экалогія шэрай вароны (*Corvus corone*) у Беларусі: 47 старонак, 13 малюнкаў, 5 табліц, 44 крыніцы.

Сямейства Крумкачовыя, шэрая варона, колькасць, гнездаванне, шчыльнасць насельніцтва, гарадскія біятопы, кармавая база.

Аб'ект даследавання: шэрая варона; дадзеныя ўлікаў шчыльнасці насельніцтва і колькасці шэрай вароны ў г. Мінску і яго ваколіцах за 2016–2020 гг., і абласных гарадах РБ за 2019–2020 гг.

Мэта работы: выявіць асаблівасці экалогіі шэрай вароны, яе адаптыўныя магчымасці і прычыны росту колькасці ў буйных гарадах Беларусі (на прыкладзе абласных цэнтраў).

Атрыманыя вынікі і іх навізна. Спрыяльныя ўмовы для пражывання птушак у горадзе знізілі міграцыйную актыўнасць у ўрбанізаваных папуляцый: больш траціны варон, якія гняздуюць у гарадах, сталі аселямі.

Крумкачовыя птушкі граюць істотную ролю ў функцыянаванні антрапагенных экасістэм. Гнездаванне шэрай вароны ў гарадскіх умовах і павелічэнне яе колькасці, магчыма, стварае шмат праблем для насельніцтва гораду.

Для гнездавання ў гарадскіх умовах шэрая варона стала выбіраць раёны з жылымі 5-ці і шматпавярховымі дамамі, так як тут маецца вялікая колькасць корму ў выглядзе кантэйнераў для ЦБА.

У рабоце апісаны працэсы жыццядзейнасці шэрай вароны ва ўрбанізаваным ландшафце, а менавіта: харчаванне, гнездаванне, міграцыя, размнажэнне, асаблівасці дынамікі папуляцыі і шчыльнасці, а таксама яе практычнае значэнне.

Таксама праведзены даследаванні, якія паказваюць, што шчыльнасць насельніцтва і колькасць шэрай вароны ў гарадскіх біятопах залежыць ад пары года, года гарадской забудовы і наяўнасці таго ці іншага віду драўняных насаджэнняў.

Вобласць прымянення: біялогія.

.

ABSTRACT

Graduate work: Ecology of the Hooded crow (*Corvus corone*) in Belarus: 47 pages, 13 pictures, 5 tables, 44 sources.

Corvidae family, Hooded crow, number, nesting, population density, urban biotopes, feed base.

Object of study: gray crow; population density and number data for Hooded crow in the city of Minsk and its surroundings for 2016–2020, and in regional cities for 2019–2020.

Purpose of work: identify the features of the ecology of the Hooded crow, its adaptive capabilities and the reasons for the growth in numbers in large cities of Belarus (on the example of regional centers).

The results and their novelty. Favorable conditions for the habitation of birds in the city have reduced migratory activity in urban populations: more than a third of the crows nesting in the cities have become settled.

Corvids play a significant role in the functioning of anthropogenic ecosystems. The nesting of a hooded crow in urban conditions and increase in its numbers, possibly creates a lot of problems for the city's population.

For nesting in urban conditions, a hooded crow began to choose areas with residential 5 and multi-storey buildings, since there is a large amount of feed in the form of containers for solid waste.

The work describes the life processes of the gray crow in an urbanized landscape, namely: food, nesting, migration, reproduction, especially the dynamics of population and density, as well as its practical significance.

Studies have also been conducted showing that the density of the population and number of the Hooded crow in urban biotopes depends on the time of year, the year of city building, and the presence of one or another type of tree plantings.

Scope: biology.